

IZVOD IZ STUDIJE ZAŠTITE SPOMENIKA PRIRODE „STABLO ATLASKOG KEDRA U NOVOM SADU”

U skladu sa članom 42. stav 9. Zakona o zaštiti prirode („Službeni glasnik RS”, br. 36/09, 88/10, 91/10-ispravka, 14/16, 95/18-dr.zakon i 71/21), Ministarstvo zaštite životne sredine objavljuje izvod iz studije zaštite na osnovu koga će zainteresovana javnost moći da identifikuje u prostoru definisane granice i režim zaštite.

GRANICE ZAŠTITE

Spomenik prirode „Stablo atlaskog kedra u Novom Sadu” obuhvata deo katastarske parcele 10235/3 (KO Novi Sad IV) i zauzima površinu od **330 m²** koja predstavlja projekciju krošnje na travnoj površini.

REŽIM ZAŠTITE

Na području koje obuhvata spomenik prirode zabranjene su sve radnje i aktivnosti koje ugrožavaju njegova obeležja i vrednosti. Mere zaštite spomenika prirode i način njegovog korišćenja, bliže se određuju aktom o proglašenju zaštićenog područja.

Osnovni cilj zaštite atlaskog kedra u Novom Sadu je očuvanje stabla prvenstveno sprečavanjem procesa degradacije, unapređivanjem kroz stručan pristup koji podrazumeva proučavanje i praćenje stanja tokom vremena. Jedan od ciljeva je da se novim sadržajima unapredi u meri i na način kojim se neće narušiti njegove temeljne vrednosti. Ovi sadržaji treba da su u skladu sa određenom namenom i korišćenjem prostora javnog karaktera (kulturni, edukativni, turistički, informativni sadržaji i sl.).

Režim zaštite jeste skup mera i uslova kojima se određuje način i stepen zaštite, korišćenja, uređenja i unapređenja zaštićenog područja.

Određivanje stepena režima zaštite izvršeno je u odnosu na postojeće vrednosti. Na zaštićenom prirodnom dobru Spomenik prirode „Stablo atlaskog kedra u Novom Sadu” uspostavlja se **režim zaštite III stepena** koji je propisan članom 35. Zakona o zaštiti prirode. Režim zaštite III stepena podrazumeva proaktivnu zaštitu, a sprovodi se na zaštićenom području ili njegovom delu sa delimično izmenjenim i/ili izmenjenim ekosistemima, predelima i objektima geonasleđa od naučnog i praktičnog značaja.

U skladu sa Zakonom o zaštiti prirode, u režimu zaštite III stepena mogu se vršiti upravljačke intervencije u cilju restauracije, revitalizacije i ukupnog unapređenja zaštićenog područja, uređenje objekata kulturno-istorijskog nasleđa, očuvanje tradicionalnih delatnosti lokalnog stanovništva, selektivno i ograničeno korišćenje prirodnih resursa i prostora uz potrebnu infrastrukturnu i drugu izgradnju. Uredbom o režimima zaštite („Službeni glasnik RS”, broj 31/12) bliže su propisani režimi zaštite, postupak i način njihovog određivanja, kao i objekti, radovi i aktivnosti koji su zabranjeni ili ograničeni. Prema Uredbi, u režimu zaštite III stepena zabranjena je izgradnja objekata, radovi i aktivnosti utvrđeni članom 35. Zakona o zaštiti prirode, a koji se odnose na zabranu izgradnje objekata naftne, hemijske, metalurške industrije, termo-energetskih objekata, kao i unošenje invanzivnih, alohtonih vrsta i obrazovanje deponije. Uredbom o režimima zaštite određeni su radovi i aktivnosti koji se ograničavaju, a članom 6. navedene uredbe je određeno da ukoliko ugrožavaju neku od temeljnih vrednosti zaštićenog područja zabranjuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast zaštite prirode, kao i aktom o proglašenju zaštićenog područja.

U granici zaštite SP „Stablo atlaskog kedra u Novom Sadu”, zabranjuju se svi radovi koji bi mogli imati negativan uticaj na osnovne vrednosti zaštićenog područja, tj. na njegove prirodne i hortikulturene vrednosti.

Zabranjeno je:

- seča stabla, lomljenje grana, kidanje lišća, oštećenje kore i preduzimanje svih radova koji bi imali za posledicu narušavanje vitalnosti stabla;
- izvođenje zemljanih radova koji bi oštetili nadzemni i podzemni deo biljke;
- izvođenje građevinskih radova;
- prevođenje vazdušnih, elektro i telefonskih vodova kroz i preko zaštićenog prostora;
- uređenje i sadnja denroflure osim, na osnovu plana upravljanja i projekta hortikulturenog uređenja u skladu sa ciljevima zaštite;
- paljenje vatre ispod krošnje i u blizini stabla;
- parkiranje prevoznih sredstava ispod krošnje i njihovo naslanjanje na stablo;
- ukucavanje reklamnih tabli, metalnih delova i druge slične neprimerene radnje koje narušavaju kondiciju i dekorativnost stabla;
- bacanje i deponovanje smeća i svih vrsta otpadnih materija;
- upotreba materija koje bi ugrozile kvalitet zemljišta i podzemnih voda.

Ograničava se:

- upotreba hemijskih sredstava na upotrebu u slučajevima i na način predviđen zakonom;
- obavljanje naučno-istraživačkih, obrazovnih, informativno-propagandnih i drugih aktivnosti na ona koja ne ugrožavaju prirodne i stvorene vrednosti.

Za sve radove i aktivnosti na zaštićenom prirodnom dobru potrebno je pribaviti uslove zaštite prirode Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode u skladu sa članom 57. Zakona o zaštiti prirode.